

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Tradicións Literarias e Culturais	Código	613584110	
Titulación	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Ferraces Rodriguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es	
Profesorado	Ferraces Rodriguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es	
Web	https://coruna.academia.edu/AFerracesRodriguez/			
Descrición xeral	A materia 'Tradicións literarias e culturais' pretende levar a cabo un enfoque integrado dos feitos literarios e culturais desde as perspectivas diacrónica e comparada. O punto de partida é unha reflexión sobre os termos de tradición e legado, e as súas relacións cos conceptos de identidade cultural e canon. A continuación distinguiranse, por unha parte, os contidos e códigos formais que integran o patrimonio literario ou cultural herdado en cada momento, e, por outra, as canles mesmas de transmisión e as formas de recepción dese legado.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>Lecturas</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican:</p> <p>Sesión maxistral: a exposición de contidos terá lugar mediante videoconferencia (Teams) no horario oficial.</p> <p>Traballos tutelados: a exposición e debate dos traballos tutelados terá lugar mediante videoconferencia (Teams) no horario oficial.</p> <p>Aprendizaxe colaborativa: os debates previstos para as sesións presenciais terán lugar a través da plataforma Teams.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <p>-Correo electrónico: diario: consulta de dúbidas, avisos para a organización</p> <p>- Moodle: diario: repositorio de guions e materiais bibliográficos</p> <p>- Teams: plataforma para a docencia e o debate telemáticos, que se efectuarán no horario oficial.</p> <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Non hai</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>A presencialidade requerida para as -metodoloxías de Aprendizaxe colaborativa e Sesión maxistral será non física, senon telemática, a través de Teams.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Non hai</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A2	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural
A5	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación

A8	Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A12	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais
A14	Adquirir a capacidade de xestionar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben afrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos
C3	Demostrar un compromiso ético coas desigualdades
C4	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C7	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador
C8	Adquirir a capacidade de concebir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico
C9	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Integrar o estudo de obras pertencentes á literatura española no plano das diferentes tradicións literarias e culturais europeas	AM1		
Poñer en relación as producións literarias con outras manifestacións artísticas e intelectuais	AM2 AM8 AM9		CM5
Tomar conciencia da continuidade e da diversidade cultural nos eixos sincrónico e diacrónico			CM3 CM4
Coñecer e utilizar con efectividade as ferramentas de estudo básicas no ámbito dos estudos literarios e culturais	AI3	BP1 BP3 BP4	
Adquirir destrezas básicas en materia de comunicación científico-académica e planificación da investigación		BP7	CM2 C11
Explorar campos e liñas de investigación innovadoras no ámbito dos estudos literarios e culturais referidos ao mundo hispánico	AM5 AI1	BP5	C12 C13

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Cuestións conceptuais: literatura, cultura, tradición.	1.1. O concepto de literatura da Antigüidade ós tempos modernos. 1.2. Literatura e cultura. 1.3. O concepto de tradición literaria e cultural.
2. A maxia na literatura e na cultura popular.	2.1. Amuletos e fórmulas máxicas na Antigüidade. 2.2. Laminiñas de defixión 2.3. As 'precações' ou súplicas paganas. 2.4. Antigüidade Tardía e Idade Media: cristianización de procedementos e fórmulas. 2.5. Pervivencia moderna de tradicións e procedementos da maxia antiga.

3. Persistencia do saber máxico antigo nos textos e na cultura popular.	3.1. A mandrágora 3.2. A peonía 3.3. Adivinación por medio de plantas e animais.
4. Recursos máxicos particulares na literatura e na cultura tradicional.	4.1. Términos secretos 4.2. O emprego dos números 4.3 O círculo
5. Adivinación e pronóstico	5.1. O xénero do 'calendario'. 5.2. Superstición popular e sofisticación literaria: os días aciagos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	A5 A14 B7 B8 C2 C3	8	16	24
Traballos tutelados	A12 B4 B10 C8 C9	0	21	21
Lecturas	A1 A2 A8 B6 C4 C7 C5	0	5	5
Sesión maxistral	A1 A2 A8 A9	7	15	22
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Reservarase unha parte das sesións presenciais para o debate de cuestións concretas relativas aos contidos previamente expostos. Asimesmo, proporase ós estudantes a preparación previa de certos aspectos que serán tratados en sesións posteriores, efectuando, por exemplo, exercicios de reflexión ou de procura de información sobre un tema dado. Estas actividades terán unha dinámica de traballo en equipo.
Traballos tutelados	Os estudantes elaborarán e exporán públicamente un traballo, coa asistencia do profesor. O tema deste traballo versará sobre algún aspecto concreto da elaboración, transmisión e recepción dun tema ou dunha forma literaria dentro do dominio cultural hispánico.
Lecturas	Os estudantes realizarán por conta propia unha serie de lecturas, que se referirán ben a aspectos xerais da materia, ben ao tema do traballo tutelado que teñan que elaborar. Unha parte destas lecturas constituirán a base para levar a cabo sesións de debate en aulas presenciais. Outra parte terá carácter complementario e poderá ser realizada durante o período que media entre o fin das aulas presenciais e o prazo establecido para a avaliación.
Sesión maxistral	O profesor destinará as sesións maxistras a expor oralmente os contidos dos temas e subtemas. Empregará ordinariamente instrumentos auxiliares como documentos gráficos ou sonoros, remisión a páxinas web ou guions en formato power-point. A exposición razoada estará aberta ao debate e á solución de dúbidas levantadas polos estudantes. Os contidos principais destas sesións, en forma de resumo, estarán a disposición dos estudantes na plataforma Moddle.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Os estudantes contarán coa asistencia do profesor para a programación e supervisión do traballo tutelado. A tal efecto programarase un calendario de titorías específicas que se estenderá ao longo do segundo cuatrimestre.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Aprendizaxe colaborativa	A5 A14 B7 B8 C2 C3	Valorarase o grado de participación dos/das estudantes nos exercicios de debate desenvolvidos nos tramos das sesións presenciais destinados a tal efecto. Especial importancia terá a capacidade de síntese, o grado de competencia na argumentación oral e a habilidade para resolver problemas ou conflitos.	20
Sesión maxistral	A1 A2 A8 A9	Valorarase a asistencia e a participación activa dos/das estudantes nas sesións presenciais.	10
Traballos tutelados	A12 B4 B10 C8 C9	No traballo individual elaborado por cada estudante valoraranse de forma integrada: a) a corrección na expresión escrita e na configuración editorial do documento; b) a claridade e a eficacia na exposición c) o rigor e a profundidade na argumentación; d) a adecuación aos contenidos da materia; e) o carácter innovador dos plantexamentos, métodos empregados e conclusións.	50
Lecturas	A1 A2 A8 B6 C4 C7 C5	O/a estudante dará conta das lecturas obrigatorias a través da elaboración de fichas específicas.	20

Observacións avaliación

Os/as estudantes que se matriculen en modalidade non presencial (dispensa académica) serán avaliados en función unicamente das metodoloxías 2: Traballos tutelados (65%) e 3: Lecturas (35%)

Os criterios para a avaliación en segunda oportunidade serán os mesmos que os aplicados á primeira. As cualificacións obtidas naquelas metodoloxías que requiren presencialidade (Aprendizaxe colaborativa e Sesión maxistral) conservaranse da primeira para a segunda oportunidade. Na convocatoria adiantada de decembro será aplicado o mesmo sistema de avaliación indicado para o alumnado a tempo parcial ou con dispensa académica. Será considerado NON PRESENTADO/A o/a alumno/a que non presente o traballo titorizado

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Curtius, E.R. (1955). Literatura europea y Edad Media latina.. México, Fondo de Cultura Económica. - Eliot, T.S. (2003). La unidad de la cultura europea notas para la definición de la cultura. Madrid, Encuentro - Highet, G. (1954). La tradición clásica: influencias griegas y romanas en la literatura occidental.. México, Fondo de Cultura Económica. - Reynolds, L.D. - Wilson, N.G. Madrid, Gredos, 1986. (1986). Copistas y Filólogos. Las vías de transmisión de las literaturas griega y latina.. Madrid; Gredos - García Jurado, F. (2015). Tradición frente a recepción clásica. Historia frente a estética. Receptor frente a lector. Nova Tellus 33/1, 2015, 11-40 - García Jurado, F. (2016). Teoría de la tradición clásica. Conceptos, historia y métodos. México, UNAM - Cristóbal, V. (2005). Tradición clásica: concepto y bibliografía. Edad de Oro 24, pp. 27-46
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Bolgar, R.R. (1954). The Classical Heritage and its Beneficiaries. Cambridge U.P. - González Rolán, T. - Saquero, P. - López Fonseca, A. (2002). La Tradición Clásica en España (siglos XIII-XV).. Madrid; Ediciones Clásicas - Kallendorf, C.W. (2007). A Companion to the Classical Tradition. Oxford, Blackwell Publishing - Signes Codoñer, J. (2005). Antiquae lectiones. El legado clásico desde la Antigüedad hasta la Revolución Francesa.. Madrid; Cátedra

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías